

Jacint Borrà

LA DANSA MÉS BELLA...

PORTANTVEU DEL FOMENT DE LA SARDANA

ADHERIT A LA LLIGA SARDANISTA

SVMARI

El nostre Avi....., per Carreres. — Sardanisme exemplar: Els nostres homes, per Ernest Albert i Galter. — Programa de l'audició de sardanes del mes d'octubre. — Brindis, per Joan Forment. — Sobre l'ensenyament de sardanes, per Jordi Cimalt. — El cant dels humils, per Ignasi Iglésies. — La Sardana de la Pàtria, per Joan Llongueres. — A Macià, per C. V. Burc. — El «capitán verdades» és un sardanista convençut, per Luciano Ordeno y Mando. — Noticiari.

FIGVERES

EN
EL
RAM
DE LA
ELEGANCIA
MASCULINA
DIR

PUIG-PARIS

ES
DIR-HO
TOT

ANTIGA CASA

Fills de Josep Massot

Fundada l'any 1850

ÉS LA PREFERIDA DE LES
SENYORES ELEGANTS

PER LA SEVA ORIGINALITAT.
PEL SEU BON GUST.
PELS SEUS IMMILLORABLES GÈNERES.
PELS PREUS VERITABLEMENT REDUITS

PLAÇA CONSTITUCIO, 25 i 26

FIGUERES

RELOTGES

sempre

RELOTGES

CASA VARELA

PERELADA, 5

La casa VARELA presenta
sempre els darrers models
més escollits.

LLIBRERIA CANET

DIARIS REVISTES LLIBRES

SARDANISTES,
AIMANTS DE NOSTRA DANSA:

COMPREU EL LLIBRE

LA SARDANA

DEL CONEGUT FOLKLORISTA

JOAN AMADES

LA DANSA MÉS BELLA...

PORTANTVEU DEL FOMENT DE LA SARDANA DE FIGUERES

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: SOCIETAT CORAL «ERATO»

EL NOSTRE AVI.....

Mantes vegades he agafat la ploma per fer quatre ratlles, per formar un articlet.

Mai, però, m'havia passat ço d'avui, la ploma m'és baldera a la mà, em fuig dels dits.

He concretat que l'estilogràfica no era l'estre més necessari per a resoldre el dilema que se m'acut.

Arriba ací Catalunya un senyor admirat pels catalans i respectat pels espanyols dignes, vé amb el propòsit d'entregar-se a les autoritats, puix diuen que viu fora la llei.

Mes les autoritats no volen mals de caps i escudant-se amb un Carnestoltes avançat, solucionen ràpidament ço que podria ésser un conflicte.

Com si es tractés d'un cas de lepra o pesta bubònica, adoptant un seguit d'innecessàries precaucions, tornen al lloc d'on ha sortit, el temerari senyor.

Passatge que mai podrà borrar-se de nostra pensa.

Una foguerada de sang m'encén las galtes pensant que durant la guerra europea vaig sentir-me francòfil.

Imploro perdó pels 12.000 germans que bravament sucumbiren defensant uns colors que avui protegeixen l'acte més repugnant que pot escriure's en la vida dels pobles.

La demostració més palesa del nostre sentiment ferit, ha estat la protesta unànime que arreu de Catalunya s'ha aixecat.

Crec que no hi ha força humana capaç de retenir els batecs d'un poble.

Fins avui hem estat una raça vexada, tenim tot el dret en voler-nos redimir.

Nosaltres tenim l'obligació de defensar, ara i sempre, l'home-símbol, hem de vetllar per l'integritat de la Pàtria, hem de batallar per fer tornar prop nostre físicament, el que espiritualment mai ens ha deixat, hem de clamar amb tots els pulmons el retorn del màrtir.

Que ens costarà assolir nostres propòsits?

No ho podem dubtar; mes cal recordar que no hem pas d'esperar que ens ho portin a casa, hem d'aixecar els braços amunt fins arribar a assolir-ho. Hem de fer tots junts una forta i ampla sardana, vibració reivindicadora.

La rotllana serà Catalunya, l'eix... ..EN FRANCESC MACIÀ

CARRERES.

ELS NOSTRES HOMES

S'HA renovat la Junta del Foment de la Sardana de Figueres. Bons companys han cessat, i altres bons companys els han succeït en deixar els llocs buits, finida ja l'etapa de llur comès. Aquest fet, tan insignificant a cop d'ull, pren per a nosaltres una importància excepcional. El Foment, és la llar de la joventut generosa, de l'ampla idealitat, del patriotisme encès. Ningú demana càrrecs; tothom demana un lloc de perill i d'avançada, i és que la lluita és el pa espiritual de la joventut. Més que homes de caverna, som homes del ras. La nostra màxima cobejança no és un oripell, ni una adul·lació, ni un foc d'artifici. Pesa més un gest clar, una actitud franca, un repte viril, un afany sagrat.

No ens manquen homes, tammateix. Estem convençuts, que cada home lliure, forma i nodreix llur ideologia política, amb el material que recull d'una experiència viscuda, d'unes lectures profundes, d'unes tendències temperamentals inviolables. El Foment de la Sardana, compta amb la joventut. Compta amb les generacions que han irromput en la vida pública, durant els sis anys indignes i oprobiosos, i arriben a la joventut, com un naufrag a una illa verge. Meditem en que els joves que avui tenen vint anys i estan amb plena dinamicitat social, eren en setembre de 1923, uns bordegassos de catorze anys i han passat aquest període, decisiu i fulminant, entre la pubertat i la joventut responsable, en el llim de la ciutadania que representava la censura i l'opressió dictatorials. El Foment ha fet un solc enorme en la joventut. Ha esgavellat l'excepticisme

podrit. Ha revifat l'exercici de la ciutadania. Ha educat la joventut i ha fet homes. Homes de pensament àgil, de rectitud infrangible, de cor net, d'acció directe. Sense vanitat, sense ambició, pensant només amb el suprem interès de l'home i de la terra.

Els companys que han cessat no fugen, ni deserten. S'aixopluguen dins el nostre clos. Tenim fermament estrebades les mans nervudes que dibuixen l'anella irrompible i eterna. Foren, i són encara, fills de l'audàcia i de la llum. Sardanistes exemplars, catalans exemplars. Jacint Bosc i Josep Viusà són fites de la democràcia empordanesa. Carn fa carn i vi fa sang. Bosc i Viusà, són la carn i la sang dels ideals insatisfets. Catalans de sang i d'ànima, dansaires exemplars, símbols d'homenia i de civilitat, gent del vent i del llamp, físicament i moralment sòlids, intel·ligències lúcides i obertes als quatre vents de tots els neguits i de totes les inquietuds del món..... En el llibre d'or del Foment de la Sardana de Figueres, hi llegirem unes paraules cordials: «Jacint Bosc i Josep Viusà mereixen bé de les joventuts empordaneses».

Recordem encara l'esforç tenaç, la netedat admirable, l'entusiasme viu i l'amor pura dels altres joves que cessen: Marcel Dalmau, Joan Salleres, Carles Varela, Joan Carreres, Emili Teixidor, Tomàs Puntí i Enric Lacasa..... Cal retenir aquests noms abnegats i prestigiosos. Cal pensar que ells varen menar la nau fràgil del Foment en una mar abrivada i sense pietat, en un torp maligne dels sis anys indignes i vexants

davant d'una hostilitat implacable..... En les hores greus, ells fóren fidels a l'ànima del nostre poble.

I avui en la nova remoció, sentim un gaudi inefable i voluptuós com una bardissa enjoiada de rou matinal, al palesar que nous directors resseguiran les petjades dels vells amics, — els mateixos procediments, els mateixos ideals —, faran un tros més de camí, s'arriscaran a noves aventures agosarades, pledejaran ferrissament la restitució de l'esperit sotmès.....

Els homes que ara vénen a ocupar els llocs cabdals, són, evidentment, un encert i una garantia. Joan Carreres i Josep Esquerrà, posseeixen un tremp massís i una saba inèdita i verge, Fèrvids, àgils i destres, concisos i sobris. Intel·ligència i acció. Exuberància de dots intel·lectuals i ètiques. Conseqüència i austeritat. Carreres i Esquerrà, són fills de la catalanitat i de la

ciudadania. Demà deixaran el guiatge del Foment amb el cap test, i la mirada serena i l'aurèola digna, sense recança, satisfets d'haver complert un deure cívic, una necessitat psíquica, i darrera de Bosc i Viusà hi afegirem: «Joan Carreres i Josep Esquerrà també mereixen bé de les joventuts empordaneses.»

I per a acomplir aquesta tasca, comptaran dins la Junta amb un escamot de cars amics, — Enric Ramis, Josep Gironell, Enric Lacasa, Joan Salleres, ¡ah, entremaliat Salleres, vós no manqueu enlloc!, Pere M. Subirós i Antoni Mercader —, que sempre falcaran la trajectòria d'una actuació ardidada i punyent, nascuda al caliu d'una convergència amicíssima i lleial.

Comencem novament a emprendre la pujada aspra, l'ascensió dolorosa. Cal arribar al cim. Bona sort, amics! Bon delit minyons! Salut, companys, fills de la terra!..

ERNEST ALBERT I GALTER.

La sardana és la dansa-símbol del nostre poble.

Francesc Macià és l'home-símbol de les voluntats del nostre poble.

MES D'OCTUBRE

DIUMENGE, DIA 26 - TARDA, A DOS QUARTS DE 3 - A LA RAMBLA

PROGRAMA

CANTANT L'AMOR.	XAXU
LA FESTA DE SANTA CECÍLIA	ROSSELL
ELS ARBRES DE LA DEVESA EN SABEN UNA CANÇÓ?	BARÓ
CONTINUITAT	BOU
EL BOSC DE CAN FEU	JUNCÁ
ON SÓN LES OQUETES ?	PEP VENTURA

COBLA: LA FILHARMÓNICA

AUDICIÓ 71

BRINDIS

A l'amic **Xavier Cugat**,
màgic del violí.

*Salut màgic artista, de testa engarlandada
per l'àurea gloriosa que Euterpe va trenâ;
salut, oh bell prodigi, que dins la urb nostrada
l'inquiet esguard fulgura com astre sobirà!*

*Del lluny cosmopolita el vostre nom ressona,
oïnt-se pels cenacles febreros d'art i llum;
deixant arreu on passa memòria dolça i bona
teixida de meragdes i plena de perfum.*

*Prolífics sons harmònics les vostres mans arrenquen
que's filtren dins les fibres del nostre sentiment;
arpegis melodiosos que dins del cor se'ns tanquen
i esclaten en plors tendres de goig i enyorament.*

*Que bons records us deixin les terres catalanes
brindant a dolls de gama del vostre art prodigiós;
que vostra lira sigui joiell de filigranes
í arreu del món us diguin: "sou un gran virtuós."*

JOAN FORMENT.

Sobre l'ensenyament de sardanes

L'ENTUSIASME desplegat pel nostre Foment en bé de la dansa i dels dansaires és ben palès.

Ara, novament, ha reemprès – a primers de setembre i es segueix ben animadament tots els dijous – el seu ensenyament gratuït de sardanes, a càrrec d'uns quants enamorats – que sigui per molts anys! – del noble i ver esplai del bell dansar.

Fa de bon veure amb quin daler, els qui en volen aprendre, – i no pas menys els qui volenterosament n'ensenyen – s'hi afanyen. Es prometedor, aquest gran desig de saber i fer saber la dansa de casa, de belles i grans esperances.

Nosaltres voldríem, i creiem que no som pas sols, que el nombre de dansaires creixés d'una manera progressiva i constant, cada dia, fins arribar a un jorn, no gaire llunyà, d'una completa i perfecta entesa moral, si més no, dintre el sardanisme. Diem això, perquè, realment, és trist que sigui així, a Catalunya i, més concretament, a l'Empordà, el nostre Empordà qualificat de «bressol de la Sardana». Encara sembla que no ens volen encisar prou, aquelles «gràcies alades i esquisides de la dansa noble» que tan bellament i magistral ha glossat el caríssim amic Albert i Galter.

Voldríem – i esperancem encara – un sardanisme prenyat de les més santes idealitats; que es pogués dir del sardanisme que és un veritable exèrcit de joventut que, a més de dansar, treballa, i lluita, si convé. Que quan es parlés d'un sardanista s'hi veiés quelcom més que un «ballador» qualsevol, que un trenador i destrenador de cames, a qui més depressa millor, exhibidor fantasiós de llurs qualitats i moltes vegades de llurs defectes.

Joves figuerencs que ja heu començat a aprendre de ballar sardanes: aprofiteu-vos-en i feu que se n'aprofitin els vostres amics i amigues.

I bé, ara que parlem d'amigues, cal que recordem que és ben petit – per no dir nul – el paper que hi fa l'element femení a casa nostra. Podem dir que l'afecte a la sardana, a Figueres, per part del bell sexe es redueix a res o ben poca cosa – naturalment que hi ha algunes i agradables excepcions que sempre són dignes de lloança.

Ara mateix, però, hem pogut constatar que les noies figuerenques, després d'un mes que ja fa que la nostra entitat ha proclamat, de bell nou, el seu ensenyament de sardanes, no s'interessaven ni poc ni molt, almenys les que no en saben, per a voler aprendre'n. Ni una, ni una sola ha tret el nas a l'estatge del «Foment» per a decidir-se anar-hi tots els dijous, de 7 a 8 del vespre, i arribar a assolir d'ésser una bona sardanista.

Pel que es veu disfrutem, ací, de bones dansaires; totes les figuerenques en saben. Encara millor, doncs. A la nostra ciutat no és necessari que hi hagi qui es preocupi d'ensenyar de dansar sardanes, qui s'ofereixi, galantment, a fer conèixer la sardana.

Però, no; no us forjeu il·lusions; a la nostra urbs cal això i molt més encara.

Ho podeu comprovar, a bastament, en les nostres ballades i podrem donar-vos compte, clarament, que hi han molts joves que ho fan força espès, com vulgarment es diu, i, filant prim, que les noies no deixen de fer-ho gaire més bé.

Desitgem, vivament, que a l'esforç, sense mires interessades, d'uns quants i fermes entusiastes amics, hi correspongui la sinceritat de la nostra joventut en voler admetre unes senzilles, humils, però ben germanívoles lliçons que poden ésser, en el dia de demà, obra fecunda pel sardanisme.

JORDI CIMALT.

En el segon aniversari de la mort del poeta del poble, **N'Ignasi Iglésies**,
li retem, des d'aquestes planes, el més fervorós record commemorant-lo,
encara més, amb la reproducció de la seva humaníssima i vibrant poesia:

EL CANT DELS HUMILS

*Amb el cor flamejant vaig fent via,
recollint l'ambició dels humils.*

*No em fa res no tenir companyia
i anâ arreu emboirat, nit i dia.
amb mos cants redemptors i virils.*

*Sempre avant aniré amb coratge
que m'ha dat dels herois el dolor,
bo i cantant, amb veu mascle i salvatge,
l'himne etern que combat l'esclavatge
i ens farà corlligâ en germanor.*

*Dels humils serà gran la victòria
dels meus cants, que són fills de llur dol,
enlairant-los per sobre l'escòria
que sosté llur tirà ple de glòria,
en la vella foscor.*

*Ja el nou sol
sos raig d'or va estenent per la terra;
son escalf xardorós l'enrogeix,
i germina en el pla i en la serra
la llavor que du flaires de guerra,
d'una guerra que el cor beneeix.*

*I, tot sol, amb l'ajuda sagrada
del record dels herois venerats,
als que escoltin la meva tonada
faré alçar triomfants la mirada
i volar com ocells deslliurats.*

IGNASI IGLÉSIES.

LA SARDANA DE LA PÀTRIA

*Del lluny del lluny ve la complanta
la porta el sol, la porta el vent.
La terra brunz i vibra i canta
i és pur el cel i és resplendent.*

*Les mans demanen mans germanes
que amb fe es retrobin i amb delit.
El blat és or damunt les planes
la sang és foc a dins del pit.*

*Quan la mà troba altra mà amiga
l'estreny febrosa, l'estreny fort
i amb ella, el cor apar que diga
fins a la mort! fins a la mort!*

*Ja la rodona ardida i noble
volta la serra i volta el pla.
Ja hi cap dins ella tot un poble
que pel seu viure sap lluitâ.*

*Del lluny del lluny ve la complanta
i en cada cor sap penetrâ.
Aquí amb dolçor remorejanta
allà amb estrèpit d'huracà.*

*Es la complanta de la terra
que dansen l'aigua i el bon sol.
el roure vell damunt la serra
i prop la mare el xic bressol.*

*Es la complanta redemptora
que del Montseny al Montserrat
tota la Pàtria canta i plora
segons el vent d'on ha bufat.*

*Fills de la terra catalana
dem-nos las mans, dem-nos las mans
i eternament la gran sardana
ballem-la units com bons germans.*

*L'ardent rodona hem d'eixamplar-la
i quan tothom hi haurà entrat
fem que mai més puguin trencarla
ni occir son vol de llibertat.*

*I si la Pàtria fos ofesa
el cercle estret farem llavors
fins que dins d'ell, amb sa vilesa
s'hi ofeguim junts tots els traïdors.*

JOAN LLONGUERES.

A MACIÀ

QUAN aquest número haurà sortit hom estarà assabentat a bastament del segrestament del venerable ciutadà Francesc MACIÀ i LLUSÀ.

No volem nosaltres amb les presents ratlles de relatar els fets exposats detalladament, ni fer molt menys una demostració platònica de sentimentalisme, i presentar la nostra indignació.

Nosaltres sabem com està la nostra ànima, i aquest sentiment volem reservar-nos-el.

No pretenem entendre-vos. No pretenem treure-us cap bona. No pretenem denunciar. No pretenem demostrar la protesta.

Creiem simplement trobar unes orelles afinades a la nostra sensibilitat que escoltaran com una pregària, i sense captenir-se de res, les poques paraules que podem dir. Tot simplement perquè CAL dedicar aquí espai a Macià. Sense preocupacions: Sense voler saber el fi. Sense voler saber l'eficàcia. Sense voler saber si som prematurs, posteriors o iteratius a parlar-ne. Sense voler saber si som impropis.

És per deure i per necessitat. La fogositat reclosa dins nostra ho demana, com el cos demana menjar.

Tot l'odi que placa damunt persona estimada és un revulsiu impetuós. La nostra ànima estima. L'ànima és nostra.

* * *

Ignasi IGLÉSIES és el poeta del poble. MACIÀ n'és, en canvi, un poema.

És un poema de cadències variades. És un poema èpic. Un poema líric. Un poema descriptiu. Un poema pastoril. Un poema plasmació: És el fill de la Terra Nostra.

Sentim tot el misticisme nostre. Que és l'home. L'home espiritual. Som somniadors.

I místicament l'il·lusió ens fa espurnejar els ulls, i sentim que quelcom de material som. Ens deixondim i ens notem una delimitació. Seguidament marquem el fàstic torcent lleugerament la boca.

* * *

La realitat inassimilativa dels fets succeïts ens reclama la solució. Necessitem llibertat.

Macià ha estat entre nosaltres. Ha estret ja mà dels seus estimats. Però no tots.

Aquestes estretes estrenyen sensiblement al seu torn, sense paraules, en conveni, una fe, una convicció, un neguit, una confiança, una disposició...

Tots els catalans han sentit el seu pas. El pas de vida. Una vida sempre nova. Una vida desitjada.

Amb la seva desaparició temporània i forçada hem sentit una defallença de la nostra alegria. Ens sentim austers, pensatius, lligats, de gorja empunyegada...

Les cames plantades, i amb la poca fermesa sota els peus, no poden pas moure's ni al compàs de la sardana.

Prou fariem rotllanes presidides per ell! La sardana llibertària.

Ell és fora. El n'han foragitat. No ha presenciat, ni ha gustat d'abraçar aquesta dansa feta per a ell, que és la dansa catalana, — una plasmació de la Terra Nostra —. Que és dansa tota art. Com art és la parla nostra. Com art és estimar la nostra Pàtria.

* * *

Els sentiments s'eduquen, però no s'inventen.

Una concreció de Macià és un absolut anti-nacionalisme, Sembla paradoxal!

Per sentiment, rectament el comprendrem, tots nosaltres, els catalans.

Per l'intel·lecte, i que n'és d'incomprensible! Macià és l'antagònic de Quixot. Sembla paradoxal, també!

I pobre Macià, se sent a dir Nacionalista, Quixot, Avi...

Nosaltres no veiem que sigui el «desfacedor de entuertos», ni veiem cap Dulcinea embruixada lletja. El veiem un nostre pare, o un nostre germà assenyat, el veiem un demòcrata, el veiem un Home...

I bé, la nostra pregària, que acaba, la signarem pensant, amb els ulls closos. unes notes inspirades i dolces de la nostra dansa, les quals transmetrem, sigui on sigui, no hi ha dubte, a la seva pensa, i estarà un moment oblidat de les vicissituds en rebre aquest nostre missatge xifrat, que són les nostres tonades...

A reveure, Macià.

C. V. BURC.

Octubre 1930.

Recollim del quinzenal gironí «CLARINET» el següent article, que no dubtem interessarà als nostres sardanistes:

El «capitán verdades» és un sardanista convençut

El famós *D. Juan Urquía Redecilla*, a més a més d'ésser un governador civil espanyol, durant el seu govern exercit en la nostra «provincia» fou i, segurament encara és, un dels més entusiastes fomentadors de la Sardana.

Es clar que ell no es féu soci del Foment de la Sardana de Girona com li pertocava. Però el cert és que recordà en més d'una ocasió el nostre Foment i, no pas per dissoldre'l ni castigar-ne els seus components com a reus de separatisme. Tot el contrari: el que ell realitzà amb relació al Foment de la Sardana d'aquesta Ciutat, fou impulsar als dirigents per tal que donessin senyals de vida en diades assenyalades que tots celebrem entusiasmats encara que no ho semblis; i, si sancionà als dels Foment, fou per «osados» i per poc escrupolosos en la selecció de les audicions.

I, per a demostrar-ho, ací va la verídica i fidel relació d'una gesta memorable l'existència de la qual molts gironins i amb ells gairebé tot Catalunya desconeix:

* *

A les quatre de la tarda del dia 22 de gener de 1925, no havia ocorregut res de particular, durant les darreres catorze hores, que sia digne d'esment, com a realitzat per aquest gran protagonista que fou el zelós govenador Urquía. Però a les 4 i cinc minuts del mateix dia, un policia trucà en un principal del nostre carrer per tal d'entregar un ofici a un ciutadà que en aquells jorns, com tants altres, romania en desgràcia.

L'ofici anava dirigit al President del Foment de la Sardana, i deia així:

«Atendiendo indicaciones de la dependencia mercantil de esta Ciudad con motivo de celebrarse mañana el día de nuestro agosto Monarca, al objeto de que en tal

festividad tengan motivo los gerundenses de celebrarla solazmente, vengo a comunicar a Vd. es mi deseo se dé mañana a las tres de la tarde, una audición de sardanas en las Ramblas de esta Ciudad.

»Al propio tiempo habiéndoseme comunicado por mis agentes que esa entidad no cumple las órdenes que tengo dadas con respeto a colgaduras e izamiento de la bandera española en días de fiesta nacional, vengo a ordenar a Vd. que en el día de mañana sea tenido en cuenta por su entidad la festividad del día para las referidas colgaduras y Bandera.

»Dios guarde a Vd. muchos años.

»Gerona, 22 enero 1925.

»Juan de Urquía.»

Però com sigui que en el domicili on es rebé l'anterior ofici no hi residia el President del Foment de la Sardana, ni tampoc era el domicili de l'entitat, el ciutadà proscribit dirigí al Governador un ofici que deia així:

«Excmo. Sr.: Recibido su oficio sin número, de salida de fecha del día de hoy dirigido al Sr. Presidente del «Foment de la Sardana» de esta Ciudad, cúpleme manifestar a V. E. que ni el que suscribe se honra ocupando en dicha sociedad el cargo de Presidente, ni tampoco se honra conviviendo en su domicilio con el expresado «Foment», por cuyos motivos me considero relevado de dar cumplimiento a las órdenes de V. E. expuestas en el comunicado a que me refiero.

»Dios guarde a V. E. muchos años.

»Gerona, 22 enero 1925.»

Però el Sr. de Urquía no e home que es donava a tòrcer, i, a l'anterior ofici contestà amb el següent:

«Recibida su comunicación de ayer en la mañana de hoy, cúpleme manifestarle que supliqué a esa Sociedad celebrase en la

tarde de hoy una audición de sardanas, atendiendo indicaciones de la dependencia mercantil, y para que el público en fecha tan señalada como esta tuviera ocasión de lícito esparcimiento.

» Como a la súplica que tuve a bien dirigirla contesta Vd. con pretextos y evasivas, impropias del momento y de la autoridad a que se dirigen, he dispuesto ordenar a Vd., que esta tarde sin réplicas ni excusas, que no toleraré, celebre la sociedad, que Vd. preside la audición de sardanas que he solicitado, en la inteligencia de que, caso de no verificarse haré a Vd. y a los individuos de la Junta Directiva de esa sociedad personalmente responsables de desobediencia, imponiendo inmediatamente los castigos que estime oportunos.

» Advierto a Vd. que, si a juicio de técnicos imparciales el programa no revistiese la brillantez, o la ejecución fuese deficiente haciendo, en buena lógica, suponer maliciosas tendencias intolerables, exigiré también el cumplimiento inexcusable de las sanciones gubernativas que estime procedentes.

» Sírvase Vd., pues, dar inmediato cumplimiento a lo ordenado.

» Gerona, 23 enero 1925

» El Gobernador Civil,

» Juan de Urquía.»

Com veuen els nostres lectors, al ciutadà de referència li va sortir un mal gra. I no se li acudí altra manera de lliurar-se de tan assidu cortejament, que la de donar trasllat d'aqueixes ordres als del Foment, els quals trespasaren tot el que restava de matí per a trobar una orquestra.

Per fi, després de molt maldar, trobaren cinc músics de veritat i dos que serviren per a mostrar l'instrument. No fou possible complir amb més fidelitat les ordres de l'Urquía.

Però, aquest, es veu que comptava amb tècnics imparcials que li digueren que el que es feia a la Rambla era una comèdia

intolerable, puix solament cinc músics feien remor; altres dos, eren *fantotxes* i en mancaven encara quatre. I que les sardanes *no* revestien *brillantez*.

Davant de tal dictamen pericial, l'Urquía va etzibar la següent recepta dirigida també al President del Foment:

« Ante la intolerable desobediencia en que está Vd. y compañeros incurriendo, he dispuesto imponer a los miembros de la Junta Directiva del «Foment de la Sardana», una multa de 250 ptas. a cada uno, que deberán hacer efectiva en papel de pagos dentro del término de diez días, pudiendo, previo dicho trámite recurrir en alzada al Ministerio de la Gobernación.

Ello sin perjuicio de imponer nuevas y más rigurosas sanciones si en el acto no dispone Vd. que la orquesta que está actuando en la Rambla se componga de once músicos, ejecute las mejores sardanas de su repertorio, y además sean estas bailadas.

» Gerona, 23 enero 1925

» El Gobernador Civil,

» Juan de Urquía.

» Sr. Presidente del «Foment de la Sardana».

* * *

Al cap de pocs dies, el nostre sofert ciutadà rebia la visita d'un parell de policies que registraren minuciosament el seu domicili.

L'objecte de tal visita no era altra que la de recuperar els oficis que tenim transcrits. Lograren en efecte, els agents, trobar un succulent «dossier» on hi havia el primer i darrer dels transcrits oficis, dels quals en tenim la còpia que ens ha servit per a donar-la al públic. Servem, però, autèntic, el segon comunicat, amb el qual n'hi ha prou i de sobra per a provar aquesta gesta del famós *Capitán Verdades*, fomentador i curador de la Sardana.

LUCIANO ORDENO Y MANDO.

NOTICIARI

EL dimarts, dia 30 del passat setembre, el Foment celebrà una altra de les seves escollides ballades, la qual tingué lloc a la Rambla i a càrrec de la cobla local «Antiga Pep».

Aquesta audició fou dedicada als compositors figuerencs. Essent tan reduït el número de sardanes de què consta una senzilla audició, no va ésser possible que hi constessin tots els compositors d'aquesta ciutat. Esperem que en altres audicions podrem fer-ho.

Féu una nit esplèndida, ço que contribuí, encara més, que la Rambla es veiés plena de bons aimants de la nostra dansa.

Català!

Recorda't de les vergonyes de les nostres febleses, de set anys de Dictadura.

Recorda-te'n i fes tot l'esforç que calgui per tal que mai més no es repeteixin.

(DE «EXCURSIONISME»)

L'ENSENYAMENT de sardanes que donem tots els dijous al vespre, de 7 a 8 per les noies i de 10 a 11 pels joves es veu cada vegada més animat – ei! volem dir per part dels joves.

EN les nostres darreres ballades de sardanes, que han estat molt concorregudes de dansaires, hem observat que alguns volenterosos socis s'esforçaven en trobar nous companys per ingressar a les nostres llistes. N'aconseguien alguns – això és digne de lloança –. Si tots féssim com ells, ben aviat doblaríem el número de «fomentistes», puix que encara hi han molts sardanistes que no són socis del «Foment».

HAVENT presentat la dimissió del càrrec de tresorer, el nostre soci Alfons Trigo, s'ha encarregat, interinament, d'aquest càrrec, el vocal Joan Salleres i Cros.

Amic, vols un futur millor per al nostre poble?

De tu depèn. Conreua el teu esperit, educa el teu caràcter, enforteix el teu cos. Actua!

(DE «EXCURSIONISME»)

PROGRAMES I PUBLICACIONS REBUDES:

Butlletí de l'Orfeó de Sans (juliol-agost).

«Sardanístiques» de la Joventut Sardànica de Calella.

«Fulla sardanística» portantveu dels «Amics de la Sardana» de Sant Feliu de Guíxols.

Programa-portantveu del Foment de la Sardana de Ripoll.

Programa-portantveu del Foment de la Sardana de Port-Bou.

Butlletí de la societat «Iris» de Mataró.

«Atlàntida» portantveu de l'Agrupació Cultural Atlàntida.

Programa, cartells i invitacions del primer Aplec de la Sardana de l'ermita de Grenyana, el 28 de setembre, organitzat pel Foment de la Sardana de Lleida.

Portantveu del Foment de la Sardana de Sabadell.

«Mai enrera» butlletí del Club Excursionista de Gràcia.

MOVIMENT DE SOCIS:

ALTES

HOMES 49	
Maximini Pellicier	Florenci Arderius
Joaquim Carreres	Pere Giner
Salvador Clotes	Josep Ferrer
Alfons Cusí	Josep Pujol
Josep Custó	Josep Aupí
Rafael Serrats	Josep Jofre
Lluís Casademont	Miquel Eres
Joaquim Guillamet	Josep Ramon
Esteve Gerali	Rafel Levi
Josep M. ^a Pau	Miquel Florensa
Rafel Vilanova	Lluís Tremoleda
Frederic Subirós	Josep Ferrer
Miquel Gulubardes	Joan Munjó
Marc Oriol	Joaquim Cuyàs
Francesc Alegri	Joan Pujoldevall
Josep Cufí	Jaume Canadell
Sebastià Bac	Josep M. ^a Boher
Josep Quintana	Benvingut Costa
Francesc Trilla	Juli Esteban
Ismael Albalat	Antoni Conesa
Jaume Quer	Josep Batlle
Francesc Bosc	DONES 7
Joan Daviu	Francesca Frigola
Miquel Brunyol	Rosa Subirós
Joaquim Ribes	Maria Puig
Dimes Guanter	Trinitat Quera
Josep Cortada	Catarina Quer
Josep Pagès	Anna Navarro
	C. C. i L. P.

BAIXES

HOMES 6

Alexandre Fàbrega (voluntària)
Eudald Duran »
Joaquim Xutclà »
Joan Moncanut »
Miquel Gassiot (absència)
Vicents Belis »

DONES 2

Maria Tutau (voluntària)
Mercè Carreres »

Durant el darrer trimestre hi ha hagut, com podeu veure:

56 altes i 8 baixes.

Es amb satisfacció que ho fem constar,

avui, puix que feia molt temps que predominaven les baixes.

Sumem avui, en total: 363 socis, compostos de 47 dones i 316 homes.

Per arribar a 500, encara ens en falten alguns, puix que és el mínim que es pot demanar a Figueres.

El patriotisme no consisteix en exhibir llacets al trau, ni cantar cançons, ni ballar sardanes. Es el servir decididament tothora la Pàtria, àdhuc amb sacrificis.

(DE «EXCURSIONISME»)

ALGUNS socis, vertaderament entusiastes, en han demanat si voliem establir quòtes de socis protectors.

Com sigui que per la nostra part estem sempre disposats a complaure les demandes que ens facin en bé de l'entitat, no podíem deixar de correspondre-hi. Per tant, doncs, queden establertes les de 2 i 5 ptes.

En el número vinent donarem la llista d'aquests socis. A la vegada, preguem, als qui vulguin esser-ho, que ens avisin.

Quan una causa és foragitada del camp de la Raó i de la Justícia, es planteja en el camp de la Força.

(DE «EXCURSIONISME»)

PER AL NOSTRE ARXIU:

Heus-ací les sardanes galantment cedides pel seu autor En J. Baró Güell:

Vilafranca.

La festa del poble.

A la vall de Sant Daniel.

Cantem i dansem.

El pardal.

D'En Pep Ventura cedida per En Sirvent:
Les noietes de Figueres.

Ben sincerament agraim aquestes donacions.

Arts Gràfiques TRAYTER, Cervantes, 13, Figueres

Noies, Nois: Per postals, a la

Llibreria Batllosera

Enginyers, 3

Figueres

sardanistes: el millor dels xampany, és el xampany **rigol**

plus ultra

companyia d'assegurances generals

abans

centre català d'asseguradors

fundada l'any 1887

rams

transports, incendis, vida, collites, accidents,
responsabilitat civil, maquinària i robatori.

representant: **joan salleres**

enginyers, 2

figueres

sardanistes: el millor dels xampany, és el xampany **rigol**

els millors panellets?

són els del

«forn de sant jaume»

a figueres els venen a

can bosc, rambla, 11

JOAN MARAGALL, 5

BAIXOS

FIGUERES

NOVETATS PER A SENYORA
PERE JUANOLA

GIRONA, 24

FIGUERES

Aquesta casa rep continuament les
últimes novetats que imposa la moda

PREU FIXE